

BWV 212

Mer hahn en neue Oberkeet Cantate Burlesque

Nowego witamy dziś Pana

1. Ouverture

2. Aria (Duetto) S B

Mer hahn en neue Oberkeet
An unsern Kammerherrn.
Ha gibt uns Bier, das steigt ins Heet,
Das ist der klare Kern.
Der Pfarr' mag immer büse tun;
Ihr Speelleut, halt euch flink!
Der Kittel wackelt Mieken schun,
Das klene luse Ding.

Nowego witamy dziś Pana
W osobie mości Szambelana.
Piwa nie skąpi i szumi nam w głowach,
A piosnka nasz gotowa!
Niechaj się i Pastor gniewa,
Lecz muzyka grać dziś musi!
Jadźki tak kiecka powiewa,
Że zwodzi nas tylko i kusi.

3. Recitativo B S

Bass

Nu, Mieke, gib dein Guschel immer her;

Sopran

Wenn's das alleine wär.
Ich kenn dich schon, du Bärenhäuter,
Du willst hernach nur immer weiter.
Der neue Herr hat ein sehr scharf Gesicht.

Bass

Ach! unser Herr schilt nicht;
Er weiß so gut als wir, und auch wohl besser,
Wie schön ein bisschen Dahlen schmeckt.

Dalej, Jadźka, daj całusa –

Żeby ci całus jeno wystarczył –
Znam cię ja dobrze, ty draniu,
Nie skończy się na całowaniu,
A nowy Pan patrzy, gdzie trzeba.

Ale przeco zeza nie ma.
I jemu tys przeco się zdarza,
Pogrzeczyć mimo ołtarza.

4. Aria S

Ach, es schmeckt doch gar zu gut,
Wenn ein Paar recht freundlich tut;
Ei, da braust es in dem Ranzen,
Als wenn eitel Flöh und Wanzen
Und ein tolles Wespenheer
Miteinander zänkisch wär.

Och, aż popatrzeć jest miło,
Że serce do serca się przytuliło.
Ale potrzeba niewiele,
Byś wnet poczuł na ciełe
Os, pluskiew i pcheł ukąszenia,
Niedające ukojenia.

5. Recitativo B

Der Herr ist gut: Allein der Schösser,
Das ist ein Schwefelsmann,
Der wie ein Blitz ein neu Schock strafen kann,
Wenn man den Finger kaum ins kalte Wasser steckt.

Pan to jest dobry, tylko Poborca
To kawał jest skurczybyka,
Co wściekłym karze spojrzaniem
Za najmniejsze przewinienie.

6. Aria B

Ach, Herr Schösser, geht nicht gar zu schlimm
Mit uns armen Bauersleuten üm!
Schont nur unsrer Haut;
Fresst ihr gleich das Kraut
Wie die Raupen bis zum kahlen Strunk,
Habt nur genug!

Oj Panie Poborco, obchodź się dobrze z nami.
Biednymi, prostymi chłopami!
Do skóry się nie dobieraj,
Koszuli ostatniej nie zdzieraj,
Nie bądź jak liszka na kapuście,
Biedakom czasem odpuśćcie!

7. Recitativo S

Es bleibt dabei,
Dass unser Herr der beste sei.
Er ist nicht besser abzumalen
Und auch mit keinem Hopfensack voll Batzen zu bezahlen.

Trzeba wiedzieć wam:
Nasz najlepszy Pan.
Lepszego ze świecą nie znajdziecie
I nie kupicie za nic na świecie.

8. *Aria S*

Unser trefflicher, Lieber Kammerherr Ist ein kumpabler Mann, Den niemand tadeln kann.	Nasz wspaniały Pan, Mości Szambelan To człek dobry, co się zowie, Nic złego nikt nań nie powie.
--	--

9. *Recitativo B S*

Bass

Er hilft uns allen, alt und jung. Und dir ins Ohr gesprochen: Ist unser Dorf nicht gut genug Letzt bei der Werbung durchgekrochen?	On młodym i starym pomoc zawsze daje. A tobie powiem na ucho: We wsi u nas chyba, coś mi się tak zdaje Nic podczas poboru nie uszło na sucho.
---	--

Sopran

Ich weiß wohl noch ein besser Spiel, Der Herr gilt bei der Steuer viel.	Jedno ja tylko dodam do twej gadki: Oj lubi Pan nasz podatki.
--	--

10. *Aria S*

Das ist galant, Es spricht niemand Von den caducken Schocken. Niemand redt ein stummes Wort, Knauthain und Cospuden dort Hat selber Werg am Rocken.	Wszystko niby jak należy, Ale bądźmy szczerzy: O kaduczonym ździerstwie Słowa nikt nie piśnie, A w Knautajnach i Kospudzie Z gołym tyłkiem chodzą ludzie.
--	--

11. *Recitativo B*

Und unsre gnädge Frau Ist nicht ein prinkel stolz. Und ist gleich unsereins ein arm und grobes Holz, So redt sie doch mit uns daher, Als wenn sie unersgleichen wär. Sie ist recht fromm, recht wirtlich und genau Und machte unserm gnädgen Herrn Aus einer Fledermaus viel Taler gern.	A nasza mości Pani Nic a nic się nie wynosi. Z tej samej gliny co my, ludzie prości, Takoż i gwarzy tu sobie z nami, Jak byśmy byli jej ziomkami. Pobożna jest i gospodarzyć potrafi, To się i o Pana kiesę zatroszczyła, By pusta nigdy nie była.
---	---

12. *Aria B*

Fünfzig Taler bares Geld Trockner Weise zu verschmausen, Ist ein Ding, das harte fällt, Wenn sie uns die Haare zausen, Doch was fort ist, bleibt wohl fort, Kann man doch am andern Ort Alles doppelt wieder sparen; Lasst die fünfzig Taler fahren!	Przepić, przehulać i przejeść Pięćdziesiąt talarów w gotówce, Rzecz to dla nas zwykła nie jest, Bośmy nieraz na głódówce. Ale co ma być, to będzie, Co się wyda, można wszędzie Indziej przyoszczędzić, Pijmy więc, bo po co głędzić!
---	--

13. *Recitativo S*

Im Ernst ein Wort! Noch eh ich dort An unsre Schenke Und an den Tanz gedenke, So sollst du erst der Obrigkeit zu Ehren Ein neues Liedchen von mir hören.	Chwilę jeszcze, proszę! Zanim się przeniosę Tam, gdzie piwo dobre dają O do tańca pięknie grają, Na cześć Państwa się należy Piosenek posłuchać świeżych.
---	--

14. *Aria S*

Klein-Zschocher müsse So zart und süße Wie lauter Mandelkerne sein. In unsere Gemeinde	Kleinzschocher cały Jak słodkie migdały Słodkością dziś przepelniony. Dla naszej bowiem pociechy
---	---

Zieh heute ganz alleine
Der Überfluss des Segens ein.

Zawitał pod nasze strzechy
Dzień ten błogosławiony.

15. Recitativo B

Das ist zu klug vor dich
Und nach der Städter Weise;
Wir Bauern singen nicht so leise.
Das Stückchen, höre nur, das schicket sich vor mich!

Za uczenie śpiewasz, bracie,
W guście niby miastowego.
Chłopskie gardło potrzebuje czegoś głośniejszego.
Przeto teraz w innej modzie czegoś posłuchacie!

16. Aria B

Es nehme zehntausend Dukaten
Der Kammerherr alle Tag ein!
Er trink ein gutes Gläschen Wein,
Und lass es ihm bekommen sein!

Dziesięć tysięcy dukatów
Niech zarabia dziennie Pan!
A do tego wina dzban
Niech Mu będzie dan!

17. Recitativo S

Das klingt zu liederlich.
Es sind so hübsche Leute da,
Die würden ja
Von Herzen drüber lachen;
Nicht anders, als wenn ich
Die alte Weise wollte machen:

To zabrzmiało po grubiańsku.
Tu ludzie obyci są w świecie,
Oni przecie
Serdecznie by z tego się śmiali,
Takoż, jakbyśmy Państwu
Tego posłuchać kazali:

18. Aria S

Gib, Schöne,
Viel Söhne
Von artger Gestalt,
Und zieh sie fein alt;
Das wünschet sich Zschocher und Knauthain fein bald!

O, Pani śliczna,
Niechaj dziatwa liczna,
Wzbogaci Twe życie,
Wychowana należycie.
Po wsiach dziś taką gadkę usłyszycie.

19. Recitativo B

Du hast wohl recht.
Das Stückchen klingt zu schlecht;
Ich muss mich also zwingen,
Was Städtisches zu singen.

Rację masz, mój kolego,
Piosenka jest do niczego.
Trzeba się przeto zmusić
I coś miastowego zanućić.

20. Aria B

Dein Wachstum sei feste und lache vor Lust!
Deines Herzens Trefflichkeit
Hat dir selbst das Feld bereit',
Auf dem du blühen musst.

Niechaj Ci się darzy i szczęście niech sprzyja!
Cnoty to serca sprawiły Twojego,
Że tyle masz wokół dobrego,
A dobro wciąż kwitnie, nigdy nie przemija.

21. Recitativo S B

Sopran

Und damit sei es auch genung.

To by chyba wystarczyło.

Bass

Nun müssen wir wohl einen Sprung
In unsrer Schenke wagen.

Na piwo pójść dobrze by było,
A nie wciąż jeszcze tu siedzieć.

Sopran

Das heißt, du willst nur das noch sagen:

Czyli chciałeś powiedzieć:

22. Aria S

Und dass ihr's alle wisst,
Es ist nunmehr die Frist
Zu trinken.
Wer durstig ist, mag winken.
Versagt's die rechte Hand,
So dreht euch unverwandt
Zur linken!

Wszech i wobec ogłaszamy,
Że napić się zamiar mamy
Miast śpiewać piosenkę.
Kto spragnion, niech wzniesie rękę.
A jeśli prawica zajęta,
To niechaj każdy pamięta,
Że ma i lewą rękę!

23. *Recitativo B S*

Bass

Mein Schatz, erraten! Skarbie drogi! Załatwione!

Sopran

Und weil wir nun Jako że więcej niczego
Dahier nichts mehr zu tun, Nie zrobim tutaj mądrego,
So wollen wir auch Schritt vor Schritt To się przemieszczać będziemy,
In unsre alte Schenke waten. Gdzie piwo na stół postawione.

Bass

Ei! hol mich der und dieser, Wyleźli mi tu jak spod korca,
Herr Ludwig und der Steuer-Reviser Ten Pan Ludwik i Poborca,
Muss heute mit. Więc z nimi się napijemy.

24. *Coro S B*

Wir gehn nun, wo der Dudelsack Chodźmy więc tam, gdzie muzykant
In unsrer Schenke brummt; Na dudach nam skocznie gra,
Und rufen dabei fröhlich aus: Wołając z całej siły:
Es lebe Dieskau und sein Haus, Dieskau niech żyje i ród Jego miły,
Ihm sei beschert, Niech mu się zdarzy,
Was er begehrt, Co sobie wymarzy,
Und was er sich selbst wünschen mag! Niech mu los to wszystko da!

Tłumaczenie: Paweł Piszczatowski